

Briuselis, 2025 m. liepos 18 d.
(OR. en)

11777/25

DEVGEN 131
COHAFA 71
ACP 77
RELEX 1036
SUSTDEV 58
COHOM 129
SAN 474
FAO 34

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2025 m. liepos 18 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10216/25 + ADD 1

Dalykas: Išvados dėl atsparumo stiprinimo šalyse partnerėse vykdančios ES išorės veiksmus
– Tarybos išvados (2025 m. liepos 18 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl atsparumo stiprinimo šalyse partnerėse vykdančios ES išorės veiksmus, kurias Taryba patvirtino 2025 m. liepos 18 d. įvykusiame 4114-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl atsparumo stiprinimo šalyse partnerėse vykdant ES išorės veiksmus

IVADAS

1. Taryba susirūpinusi atkreipia dėmesį į didėjančius pasaulinius iššūkius ir jų neigiamą poveikį tarptautinei pagalbos aplinkai ir tarptautinėms vystymosi sistemoms. Šiomis aplinkybėmis ES, kaip didžiausia oficialios paramos vystymuisi (OPV) teikėja pasaulyje, išlieka patikima partnerė, pasiryžusi siekti, kad atsparumas būtų stiprinamas visame pasaulyje.
2. Taryba pripažįsta, kad atsižvelgiant į kintančią geopolitinę aplinką, kurioje konfliktai ir pažeidžiamumas lemia itin didelį skurdą pasaulyje, ir kartu dabartinius finansavimo apribojimus, reikia strategiškiau naudoti turimus išteklius ir toliau daugiausia dėmesio skirti transformatyviai požiūriui, kuriuo siekiama integruoti prevencijos, stabilizavimo, taikos, išankstines ir atsparumo stiprinimo priemones. Tam reikia šalių partnerių politinės atsakomybės ir nuolatinio angažavimosi, pagrįsto vietos ir kultūros opų klausimų supratimu.
3. Taryba primena savo išvadas dėl strateginio požiūrio į atsparumą išorės veiksmų srityje¹ ir savo įsipareigojimą, vykdant abipusiškai naudingas intervencines priemones, toliau remti šalis partneres joms stiprinant atsparumą – tai yra vienas iš ES išorės veiksmų prioritetų. Taryba pripažįsta, kad ES ir jos valstybių narių taika, klestėjimas ir saugumas yra vis labiau susiję su mūsų partnerių taika, klestėjimu ir saugumu. Pasirengimo įtraukimas į ES išorės veiksmus laikantis 2025 m. kovo 26 d. pristatytos ES pasirengimo krizėms strategijos ir mūsų partnerių atsparumo stiprinimas padeda stiprinti pačios ES atsparumą. Didinant tarpusavio atsparumą su partneriais, taip pat prisidedama prie kovos su kibernetinėmis ir hibridinėmis grėsmėmis, pavyzdžiui, dezinformacija bei užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi.

---

¹ Dok. 14191/17. Strateginis požiūris į atsparumą ES išorės veiksmų srityje. Tarybos išvados (2017 m. lapkričio 13 d.).

4. Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą puoselėti visas ES vertybes, įskaitant tarptautinę teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę. Taryba taip pat patvirtina ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą veiksmingai įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ir toliau remti veiksmingą ir įtraukų daugiašališkumą.

DABARTINĖ PADĖTIS

5. Taryba pabrėžia, kad atsparumo stiprinimas gali būti permainas skatinanti jėga, padedanti didinti pažangą vystymosi srityje ir puoselėti stabilumą. Taryba akcentuoja, kad pirmenybę reikia teikti bendradarbiavimui su šalimis partnerėmis, grindžiamam atsakomybe ir politine atsakomybe, taip pat bendromis vertybėmis ir įsipareigojimu siekti ilgalaikių darnaus vystymosi tikslų. Kad šie tikslai būtų pasiekti, bus labai svarbu investuoti ir imtis intervencinių priemonių pagrindinėse srityse:
- a. atsparumas turi būti stiprinamas visais lygmenimis – individualiu, bendruomenės, nacionaliniu, regioniniu ir tarptautiniu. Remiant atsparumą, skatinama tų, kurie labiausiai atsilieka, konvergencija;
  - b. Taryba pabrėžia, kad, stiprinant ilgalaikį atsparumą visais lygmenimis, labai svarbios yra įtraukios, skaidrios, nepriklausomos ir atskaitingos viešosios institucijos;
  - c. pilietinė visuomenė ir bendruomenių grupės yra svarbios partnerės vystymosi ir humanitarinės pagalbos srityse. Stiprinant atsparumą, itin svarbų lyderių ir pokyčių skatintojų vaidmenį atlieka moterys ir jaunimas. Investavimas į tokių veikiančių asmenų gebėjimų stiprinimą padeda vykdyti priešakinės linijos veiksmus kilus humanitarinėms krizėms;
  - d. Taryba taip pat pabrėžia žiniasklaidos laisvės, pliuralizmo, kovos su dezinformacija ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis stiprinimo svarbą skatinant plėtoti informacija pagrįstą ir atsparią pilietinę erdvę, kurioje piliečiams būtų suteikta galimybė aktyviai dalyvauti demokratiniuose procesuose ir reikalauti institucijų atskaitomybės;

- e. atsižvelgdama į Komisijos ir Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio priimtą ir pirmininkaujančios valstybės narės išvadose palankiai įvertintą Trečiąją ES lyčių lygybės veiksmų planą (LLVP III), Taryba pakartoja, kad yra visapusiškai įsipareigojusi remti ir įgyvendinti tarptautinę lyčių lygybės sistemą, taip pat remti ir užtikrinti visapusišką visų moterų ir mergaičių naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis bei moterų ir mergaičių įgalėjimą kaip atskirą siekį ir kaip darnaus vystymosi tikslą bei varomąją jėgą;
- f. Taryba pabrėžia labai svarbų mokslo, technologijų ir inovacijų – pagrindinių atsparumo stiprinimą ir tvarumą įgalinančių priemonių – vaidmenį;
- g. Taryba primena, kad saugi, patikima, atspari, įtrauki, pasiekiamą, prieinama ir įperkama skaitmeninė infrastruktūra bei junglumo sprendimai, interneto laisvė ir kibernetinio saugumo pajėgumo stiprinimas yra lemiami ekonominės ir socialinės pažangos ir vystymosi galimybių veiksniai;
- h. Taryba pripažįsta nelaimių rizikos mažinimo, išankstinių veiksmų ir pasirengimo nelaimėms svarbą gelbėjant ir palaikant gyvybes ir išsaugant gerovę bei orumą, mažinant humanitarinės pagalbos poreikius, prisitaikant prie klimato kaitos ir apsaugant vystymosi teikiamą naudą bei pragyvenimo šaltinius;
- i. Taryba primena savo išvadas dėl vandens klausimo ES išorės veiksmų srityje², ragina atnaujinti pastangas, kad būtų pasiektas 6-as darnaus vystymosi tikslas, ir pabrėžia, kad svarbu remti integruotą gamtos išteklių valdymą, taip pat stiprinti ES pasaulinius veiksmus, kad būtų didinamas hidrologinis atsparumas laikantis Europos hidrologinio atsparumo strategijos³;

---

² Dok. ST 14108/21. Vandens klausimas ES išorės veiksmų srityje. Tarybos išvados (2021 m. lapkričio 19 d.).

³ Dok. 9932/25. Europos hidrologinio atsparumo strategija. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui (2025 m. birželio 4 d.).

- j. Taryba pabrėžia, kad socialinė apsauga, kuria būtų reaguojama į sukrėtimus, yra svarbi visiems, nes ji yra itin svarbi siekiant padidinti nukentėjusių gyventojų atsparumą. Kai tik įmanoma, teikiant humanitarinę pagalbą ir laikantis humanitarinių principų, turėtų būti ieškoma sąsajų su nacionalinėmis socialinės apsaugos sistemomis, kaip priemonės sustiprinti vietos pajėgumus ir atsakomybę, skatinti veiksmų koordinavimą ir padėti pagrindus nukentėjusiems gyventojams skirtiems ilgalaikiams sprendimams;
- k. Taryba pabrėžia, kad atsparumo didinimo pastangų pagrindas yra švietimas ir mokymasis visą gyvenimą. Taryba primena, kad, siekiant skatinti darnų vystymąsi ir panaikinti ypač didelį skurdą ir badą, svarbu užtikrinti švietimą visiems, visais vaikų vystymosi etapais ir visais krizių atvejais, taip pat svarbios yra techninio ir profesinio rengimo ir mokymo programos;
- l. Taryba pabrėžia, kad stiprinant ilgalaikį atsparumą visais lygmenimis labai svarbios yra įtraukios, skaidrios ir atskaitingos institucijos. Šalys partnerės yra atsakingos už savo būtinų reformų parengimą ir įgyvendinimą, o ES turėtų teikti pirmenybę ilgalaikiam gebėjimų stiprinimui, pripažindama, kad būtina stiprinti nacionalinę kompetenciją, kad šalys galėtų rengti ir įgyvendinti savo reformas, be kita ko, finansų sektoriuje;
- m. Taryba primena savo išvadas dėl paramos pasauliniam aprūpinimo maistu saugumui ir mitybai stiprinimo laikantis Europos komandos principo⁴, derančias su 2025 m. kovo mėn. pabaigoje Paryžiuje įvykusio aukščiausiojo lygio susitikimo mitybos reikšmės ekonomikos augimui klausimais išvadomis. Atsižvelgdama į ES maisto ir žemės ūkio sektoriaus viziją, Taryba taip pat ragina remti šalių partnerių apsirūpinimo maistu savarankiškumą, atsparumą ir tvarumą, užtikrinant visiems prieigą prie saugaus, įperkamo, aukštos kokybės ir maistingo maisto;

---

⁴ Dok. ST 16901/24. Tarybos išvados dėl Europos komandos paramos pasauliniam aprūpinimo maistu saugumui ir mitybai stiprinimo (2024 m. gruodžio 16 d.).

- n. Taryba primena savo išvadas „ES visuotinės sveikatos strategija. Geresnė visų sveikata kintančiame pasaulyje“⁵ ir savo išvadas dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 18/2024⁶ ir tebėra įsipareigojusi remti atsparias sveikatos sistemas;
- o. ES tebėra įsipareigojusi šiame kontekste propaguoti, apsaugoti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą bei jų peržiūros konferencijų rezultatus ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir užtikrinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su jų seksualumu ir lytine bei reprodukine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti visuotinę prieigą prie kokybiškos ir įperkamos visapusiškos informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir prie sveikatos priežiūros paslaugų;
- p. primindama savo išvadas dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 17/2024, Taryba palankiai vertina dedamas pastangas kovoti su neteisėta migracija, be kita ko, pasitelkiant visapusiškas strategines partnerystes, įgyvendinamas palaikant dialogą su kilmės, tranzito ir paskirties šalimis. Nors vystomasis bendradarbiavimas jau padeda šalinti pagrindines neteisėtos migracijos priežastis, ES išorės veiksmais jos turėtų būti šalinamos prioriteto tvarka, taikant novatoriškus metodus, veikiant tikslingai, nuosekliai ir visapusiškai, skatinant ekonomines perspektyvas, susijusias su tvariais vietos bendruomenių pragyvenimo šaltiniais kilmės regionuose, taip pat jais turėtų būti remiamos priimančiosios šalys.

---

⁵ Dok. ST 5908/24. „ES visuotinės sveikatos strategija. Geresnė visų sveikata kintančiame pasaulyje“. Tarybos išvados (2024 m. sausio 29 d.).

⁶ Dok. 9395/25. Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 18/2024 „ES finansinė parama sveikatos sistemoms atrinktose šalyse partnerėse. Vadovautasi bendro pobūdžio strateginiais tikslais, tačiau intervencijoms neigiamos įtakos turėjo koordinavimo ir tvarumo problemos“, Tarybos išvados (2025 m. gegužės 26 d.).

6. Taryba primena savo išvadas dėl humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajų įgyvendinimo⁷, taip pat išvadas dėl nelaimių rizikos mažinimo ES išorės veiksmų srityje⁸ ir pabrėžia, kad tarptautiniai subjektai turi prisidėti prie atsparumo stiprinimo visoje humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsajoje.

ATEITIES PERSPEKTYVOS / TOLESNI VEIKSMAI

7. Taryba ragina Komisiją toliau integruoti į atsparumą orientuotą požiūrį į dabartinį jos humanitarinių, stabilizavimo, vystymosi ir taikos kūrimo veiksmų programų rengimą. Atsparumo stiprinimui reikalingi tvarūs, integruoti metodai, grindžiami išsamia vietos aplinkybių analize, kurioje būtų išnagrinėtos tiek pagrindinės pažeidžiamumo problemos, tiek gebėjimas atlaikyti vis dažnesnius ir didelius sukrėtimus.
8. Oficiali parama vystymuisi, įskaitant per tarptautines finansų įstaigas (TFĮ) teikiamą paramą, ir toliau atliks itin svarbų vaidmenį vystomojo bendradarbiavimo srityje. Taryba pabrėžia, kad reikia sutelkti lanksčius, strateginius ir skatinamuosius išteklius iš įvairių turimų finansinių šaltinių, visų vystymosi srities subjektų ir privačiojo sektoriaus. Taryba pripažįsta novatoriškų finansavimo mechanizmų, pavyzdžiui, privačių lėšų sutelkimo, potencialą ir ragina Komisiją šias priemones svarstyti toliau. Taryba taip pat pabrėžia, kad itin svarbu remti šalis partneres joms gerinant vidaus išteklių sutelkimą ir stiprinant institucinius gebėjimus patikimo viešųjų finansų valdymo srityje. Taryba pripažįsta, kad reikia pasinaudoti esamais ir novatoriškais finansavimo šaltiniais siekiant padėti pažeidžiamiausioms šalims stiprinti atsparumą konkretiems sukrėtimams, visų pirma klimato sukrėtimams.

---

⁷ Dok. 9383/17. Humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajų įgyvendinimas. Tarybos išvados (2017 m. gegužės 19 d.).

⁸ Dok. ST 14463/22. Nelaimių rizikos mažinimas ES išorės veiksmų srityje. Tarybos išvados (2022 m. lapkričio 28 d.).

9. Taryba pripažįsta, kad strategija „Global Gateway“ yra viena iš pagrindinių ES išorės veiksmų strategijų, ir pripažįsta jos indėlį siekiant darnaus vystymosi šalyse partnerėse, šiuo tikslu investuojant į tvarią, atsparią, aukštos kokybės infrastruktūrą pasitelkus abipusiškai naudingas ir lygiavertes partnerystes. Taryba ragina tęsti strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimą laikantis Europos komandos principo, atsižvelgiant į ES ir šalių partnerių abipusius interesus ir remiantis strategijos investiciniais prioritetais skaitmeninio sektoriaus, klimato ir energetikos, transporto, sveikatos, švietimo ir mokslinių tyrimų srityse. Daug dėmesio skirdama pagrindinėms vertės grandinėms ir strateginiams koridoriams, Taryba pažymi, kad svarbu didinti strategijos „Global Gateway“ investicijas laikantis Europos komandos principo, prisidedant prie atsparumo klimato kaitai, apsirūpinimo maistu saugumo ir mitybos stiprinimo. Nors strategija „Global Gateway“ taip pat įgyvendinama keliais atvejais, kai yra didelis arba itin didelis pažeidžiamumas, o su konkrečiomis aplinkybėmis susiję uždaviniai sprendžiami taikant 360° požiūrį, dėmesį reikia nuolat skirti tam, kad būtų užtikrinta, kad ją įgyvendinant būtų atsižvelgiama į konfliktų ypatumus ir remiami labiau pritaikyti ir lankstesnis metodai, kuriais būtų konkrečiai reaguojama į pažeidžiamumo situaciją. Taryba pažymi, kad sąlygos dalyvauti strategijos „Global Gateway“ partnerystėse gali būti sudarytos ne visose šalyse partnerėse, ir pabrėžia, kad tais atvejais, kai investicijomis grindžiami modeliai gali būti netinkami ar neveiksmingi, reikia laikytis diferencijuoto ES požiūrio.
10. Taryba taip pat pripažįsta, kad nestabiliomis ir (po)konflikтинėmis aplinkybėmis ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas perėjimo prie demokratijos procesų rėmimui, ekonominiam ir socialiniam atsparumui ir institucijų bei bendruomenių stiprinimui, daug dėmesio skiriant tvarumui, įtraukčiai ir atsakomybei vietos lygmeniu. Taryba pabrėžia, kad reikia toliau stiprinti ES integruotą požiūrį į išorės konfliktus bei krizes ir toliau veikti pragmatiškai, bet principingai.
11. Taryba ragina Komisiją toliau abipusiškai naudingu būdu bendradarbiauti su kilmės ir tranzito šalimis kuriant visapusiškas partnerystes. Šiame kontekste Taryba ragina Komisiją laikantis ES ir tarptautinės teisės parengti tvarius metodus siekiant didesnio vystymosi ir migracijos politikos suderinamumo, be kita ko, tvariai šalinant pagrindines neteisėtos migracijos priežastis.

12. Taryba ragina Komisiją į savo programavimą įtraukti humanitarinės pagalbos, vystymosi, stabilizavimo ir taikos principus ir, kai tik įmanoma, užtikrinti projektų suderinamumą ir papildomumą, taip pat tų projektų ir valstybių narių, tarptautinių finansų įstaigų, Jungtinių Tautų bei pilietinės visuomenės veiklos suderinamumą ir papildomumą. Taryba taip pat ragina glaudžiau koordinuoti veiksmus su kitais panašiai mastančiais paramos teikėjais ir įgyvendinančiaisiais partneriais. Taryba pakartoja, kad ES ir jos valstybės narės toliau formuos ir koordinuos savo intervencinius veiksmus remdamosi politikos suderinamumu vystymosi labui.
13. Taryba pabrėžia, kad svarbu tęsti darbą, susijusį su Komisijos lygmeniu integruotu požiūriu į pažeidžiamumo situacijas. Kalbant apie nestabilias valstybes, ir ypač esant politiškai suvaržytoms ir sudėtingoms aplinkybėms, Taryba ragina laikytis diferencijuoto požiūrio. Taryba ragina valstybes nares toliau remti glaudų ES, tarptautinių finansų įstaigų / daugiašalių plėtros bankų ir Jungtinių Tautų bendradarbiavimą nestabiliomis aplinkybėmis.
14. Taryba ragina Komisiją toliau gerinti ankstyvąją perspėjimą ir konfliktų prevenciją, stebėseną ir rizikos analizę, kad būtų galima informacija pagrįsti programavimą ir veiksmus, kurių neįmanoma programuoti. Taryba ragina Komisiją, vyriausiąją įgaliotinę ir valstybes nares toliau ir geriau dalytis savo analizėmis, peržiūromis ir įgyta patirtimi, taip pat veiksmų planais laikantis Europos komandos principo, kad būtų užtikrintas kolektyvinis mokymasis ir greitas bei nuoseklus ES ir jos valstybių narių atsakas.
15. Taryba ragina toliau svarstyti visapusišką, vertybėmis grindžiamą Europos pasiūlymą dėl į žmogų orientuoto e. valdymo, remiant ES ir šalių partnerių tarpusavio atsparumą ir skaitmeninį suverenumą.
16. Taryba ragina Komisiją, vyriausiąją įgaliotinę ir valstybes nares savo komunikacijos ir informuotumo didinimo veikloje toliau akcentuoti ES paramą atsparumui, siekiant pabrėžti, kad ES yra stabili ir patikima partnerė, kuria galima pasikliauti ir kuri teikia tvirtą paramą. Taryba skatina vykdyti strateginę komunikaciją vietos kalbomis ir vietos gyventojams prieinamais kanalais.
17. Taryba ragina Komisiją, jai svarstant ES išorės veiksmų ateitį ir nedarant poveikio deryboms dėl kitos daugiametės finansinės programos (DFP), toliau daug dėmesio skirti atsparumo stiprinimui, stabilumo didinimui, taikos puoselėjimui, su apsauga susijusios rizikos šalinimui ir nestabilumo šalyse partnerėse įveikimui.